

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра технологічної та професійної освіти

МАТЕРІАЛИ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 травня 2024 р.

м. Одеса

УДК: 001.895 [378+7.05+7] (08)

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 17 від 27.06.2024 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенева Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 23-24 травня
2024 року. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 121 с.

До збірника ввійшли матеріали I Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23-24 травня 2024 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання
різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в
контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти,
магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти,
педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників,
дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2024

© Колектив авторів, 2024

<i>Савчук О. П.</i> ВАЖЛИВІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	74
<i>Соколовська Г. М., Шапран Е. О.</i> МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В МУЗЕЯХ ФРАНЦІЇ	77
<i>Телих Є. О., Телих О. О., Бартенєва І. О.</i> ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ДИЗАЙНУ	81
<i>Фогель Т. М.</i> КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ІНКЛЮЗІЯ В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ	85
<i>Черних В. В., Черних Д. А.</i> ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНИХ АЛГОРИТМІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У НАВЧАННІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ	88
<i>Shtainer T. V.</i> ORGANIZATION OF ACTIVITIES FOR FORMATION OF GRAPHIC SKILLS IN PROFESSIONAL EDUCATION ACQUISITIONS	90
СЕКЦІЯ 2. ІННОВАТИКА В СФЕРІ ДИЗАЙНУ: СТАН ТА ВИКЛИКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
<i>Бредньова В. П., Яворська Н. М.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДИЗАЙН-ОСВІТИ У СУЧАСНІЙ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ	95
<i>Козак В. І.</i> ЕКОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ	97
<i>Кузнецова К. І., Штайнер Т. В.</i> ГРАФІКА ЯК ВИД ЗОБРАЗУВАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА В ДИЗАЙНІ	102
<i>Лісогор А. В.</i> SUSTAINABLE FASHION (СТАЛА МОДА) НОВА ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ МОДИ	105
<i>Усов В. В.</i> ІННОВАТИКА В СФЕРІ ДИЗАЙНУ ОДЯГУ: СТАН ТА ВИКЛИКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	110

ГРАФІКА ЯК ВИД ЗОБРАЗУВАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА В ДИЗАЙНІ

Кузнецова Ксенія Ігорівна

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна;*

Штайнер Тетяна Віталіївна

*науковий керівник: викладач кафедри технологічної та професійної
освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Ключові слова: дизайн, графіка, мистецтво, комп'ютерна графіка, професійне навчання.

У наш час актуальними є питання про природу графічної діяльності. Інтерес дітей спочатку спрямований на вивчення нових матеріалів і інструментів.

Малювання як графічна діяльність з'являється у дітей вже в школі. Учень «малює» нечітку лінію на аркуші паперу і кілька разів повторює її на аркуші. Під час навчання він намагається щось висловити за допомогою фігур, які ще не чітко визначені. Ця поведінка є наслідувальною.

У подальшому, у міру дорослішання, учні отримують професійну підготовку вже в загальноосвітніх школах, а згодом і в професійно-технічних закладах освіти.

Під час свого професійного навчання учні починають з основ і все більше занурюються у світ «графіки».

Проте сучасні професійні програми вже на перших курсах ЗПТО передбачають великий обсяг графічних робіт, що висуває досить жорсткі вимоги до швидкості та якості оволодіння учнями письмово-графічними навичками.

Звернемо увагу, що слово «графіка» – похідне від грецького «графо», перекладеного українською мовою, як «креслю», «пишу», «малюю» [1].

Художники Давньої Греції використовували гострі палички, очеретяні пера або пензлі. Вони вдавлювали палички в сиру глиняну поверхню чаші, щоб окреслити фігури, а потім повністю покривали їх

чорним лаком. У результаті виходило зображення людей, тварин і предметів, які переконливі своєю формою та красою.

У графіці можливе безліч різноманітних жанрів (портрети, пейзажі, натюрморти, історичні жанри тощо), а можливості зображення та образної інтерпретації світу майже безмежні.

Розглянемо докладніше сучасне призначення графіки та її відмінності. До видів графіки належать станкова, книжкова, газетна, журнальна, плакатна, прикладна графіка (графічний дизайн), навчальна та дизайнерська графіка, комп'ютерна графіка.

До станкової графіки належать графічні твори, які створені на окремих аркушах паперу і мають самостійне значення. За змістом станкова графіка, як і інші види мистецтва, може бути представлена в таких жанрах, як портрет, побутовий, історія чи історична революція, тварини, пейзаж, натюрморт тощо [3, с.7].

Станкова графіка, охоплюючи широкий спектр явищ життя людського суспільства і природи, здатна швидко реагувати на потреби часу.

Науковці та практики О. Оленіна та О. Чирва наголошують, що «книжкова графіка» вирішує опис і доповнення літературних творів за допомогою візуальних образів у вигляді творів, ілюстрацій, декоративних елементів і шрифтів. Обкладинку та палітурку зазвичай прикрашають яскраві, лаконічні ілюстрації, щоб привернути увагу читача до змісту книги. Форзаци прості, часто силуетні або прикрашені декоративними візерунками. На лицьовій стороні розміщують ілюстрації із зображенням головних героїв або найважливіших подій, які передають основну думку літературного твору. Текстові сторінки оформляються заставками, ініціалами, кінцівками, смугами, напівсмугами, малюнками упаковки [3, с. 12-23].

Дослідниця К. Радько зазначає, що під час створення ілюстрацій важливо враховувати вікові особливості читачів. Для конкретності мислення потрібні книжки-картинки з великими реалістичними кольоровими ілюстраціями та текстом, який займає мало місця. Для дорослих читачів кількість ілюстрацій на обкладинці чи першій сторінці часто зводиться лише до однієї обкладинки чи фронτισпису [6].

Зазначимо, що художник-дизайнер книги прагне допомогти читачеві глибоко осмислити зміст книги, отримати від неї естетичну насолоду і все відображується у форматі видання, особливостях

шрифту, розташуванні тексту, формі та характері ілюстрацій, їх зв'язком з текстом, тобто усією системою оформлення.

Плакат – художньо-рекламний засіб інформації, агітації народу, ідейно-політичного виховання. Його мета – привернути увагу широкого кола людей до тих чи інших подій і вчасно переконати жителів країни в необхідності активної участі в дуже важливій суспільній проблемі. Тому вимоги до плаката – бути ефектним, яскравим, лаконічним і актуальним, який матиме миттєвий ефект. Плакат складається з простого, чіткого малюнка та короткого напису, тому його добре читати на відстані [2].

Промислова графіка ставить за мету рекомендувати товар, виявити його зміст та призначення, прикрасити упаковку товару. Промислова графіка дуже широко використовується в плакатах, етикетках, штампах і фабричних штампах, почесних грамотах, запрошеннях, вітальних листівках, закладках, брошурах, торгових картках і т.д. [5].

Л. М. Пісоцька, О. П. Пісоцький на допомогу в освітньому процесі обрали такі види графіки, як «Навчально-оформлювальна графіка». Одним словом, наочні посібники – різноманітні навчальні таблиці, діаграми, малюнки, графіки, схеми, плани, карти, малюнки на дошці та багато іншого, що допомагають пояснити навчальний матеріал і оживити презентацію [4].

Комп'ютерна графіка – один із нових видів графіки. Художники створюють лінії, тривимірні елементи, візерунки та кольорові плями на зменшеному екрані, а потім друкують отримане зображення. Розвиток здатності та технології графіки швидко реагувати на актуальні проблеми, виражати емоції та думки митців створює умови для появи нових видів графіки [7].

Тому серед різноманітних видів мистецтва важливе місце посідає образотворча графіка, особливо малюнок, який дозволяє швидко реагувати на всі сучасні події.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бредньова В. П., Прохорець І. М., Смичковська О. М. До проблеми формування графічних компетенцій студентів архітектурних і художніх спеціальностей. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського. 2018. № 1. С. 17-21.

2. Маєвський О. Політичні плакат і карикатура як засоби ідеологічної боротьби в Україні 1939–1945 рр. / відп. ред. О.Є. Лисенко; Ін-т історії України НАН України. Київ, 2018. 268 с.

3. Оленіна О. Ю., Чирва О. Ч. Історія та теорія графічного мистецтва : конспект лекцій [для здобувачів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація]. Харків : ХНУМГ імені О. М. Бекетова, 2021. 128 с.

4. Пісоцька Л. М., Пісоцький О. П. Основи образотворчого мистецтва та образотворча діяльність у дошкільному віці : навч. посіб. для студентів спеціальності «Дошкільна освіта». 2-ге вид., доп. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 162 с.

5. Поліщук А. А. Теорія та практика графіки : навчальний посібник. Київ : ун-т імені Б. Гриченко, 2015. 212 с.

6. Радько К. Книжкова графіка художня форма і мистецький контекст. *Актуальні проблеми сучасного дизайну*: IV Міжнар. науково-практ. конф., м. Київ, 27 квіт. 2022 р. Київ, 2022. С. 50–53.

7. Шабала Є. Є. Комп'ютерна графіка та моделювання: конспект лекцій. Київ: КНУБА, 2022. 108 с.

SUSTAINABLE FASHION (СТАЛА МОДА): НОВА ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ МОДИ

Лісогор Алла Вікторівна

викладач кафедри технологічної та професійної освіти

Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Ключові слова: професійна освіта, дизайн одягу, інноваційні технології, інноваційні підходи, стала мода, сталий дизайн, принципи сталості, екологічна мода.

Формальне визначення сталої моди зараз відсутнє. Поняття сталості та етики можуть охоплювати різні аспекти модного бізнесу, починаючи з необробленого волокна і закінчуючи використанням та утилізацією продукції. Англійське слово «sustainability» означає екологічну стабільність і безпечне використання природних ресурсів з розрахунком на довгострокову перспективу, а також фактори, що забезпечують екологічну та соціальну безпеку [7].